

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 1 از 5	صور تجلسه کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب و کارها ☐ عادی ☐ فوق العاده ☐ مشترک رئیس جلسه: آقای شکورزاده دبیر جلسه: آقای هاشمی محل جلسه: اتاق مشهد شماره جلسه: ۲ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۳/۲۲ ساعت شروع: ۸ ساعت خاتمه: ۱۰	 اتحادیه ملی صنایع و معادن وزارت انرژی
-----------------------------------	--	--

دستور کار جلسه:

- ✓ بررسی راهکارهای پیگیری حقوق تضییع شده واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی ناشی از قطع برق
- ✓ بررسی موضوع تخصیص یک درصد از عوارض مالیات بر ارزش افزوده به شهرکهای صنعتی

❖ اهم موارد مطرح شده:

✓ محمد مهدی شکورزاده، رئیس کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب و کارها اتاق مشهد

- عمده صنایع استان را واحدهای کوچک و متوسط تشکیل می دهند. این واحدها به دلیل تاب آوری پایین، بیشترین آسیب را از قطعی برق متحمل می شوند.
- براساس توافق نامه میان وزارت نیرو و وزارت صمت، برخی صنایع مانند صنایع غذایی، دارویی، سردخانه ها و تولید پوشک، از برنامه مدیریت مصرف برق معاف شده اند که قطع برق این صنایع در خراسان رضوی خلاف مفاد این توافق نامه است.
- بخش خصوصی به ناترازی انرژی واقف است. مشکل اصلی، نحوه مدیریت این بحران از سوی وزارت نیرو است که بدون مشورت با فعالان اقتصادی، اقدام به قطع برق صنایع می کند.
- پیشنهاد می شود کارگروهی مشترک با کمیسیون انرژی اتاق تشکیل شود تا مبالغ مندرج در قبوض برق واحدهای صنعتی مورد بررسی قرار گیرد و مشخص شود آیا این ارقام مبنای قانونی دارند یا خیر.

✓ رضا حضرتی، نایب رئیس کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب و کارها

- به استناد به ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و آیین نامه اجرایی آن، شرکت های عرضه کننده برق، گاز و مخابرات موظفند هنگام عقد قرارداد با واحدهای تولیدی، بند وجه التزام در صورت قطع خدمات را در متن قرارداد درج کنند. اما تاکنون تنها تعداد معدودی از مشترکان صنعتی این موضوع را در قراردادهای خود گنجانده اند.
- سازمان برنامه و بودجه طبق قانون باید اعتبار مشخصی را برای جبران خسارت قطعی انرژی در لایحه بودجه سالانه پیش بینی کند؛ موضوعی که باید از سوی مجمع نمایندگان استان پیگیری شود.
- برخی اتاق های بازرگانی کشور در حال برآورد خسارت های وارده به صنایع هستند. پیشنهاد می شود که با همکاری کمیسیون انرژی اتاق مشهد، مستندات لازم برای پیگیری حقوقی این مطالبه در استان گردآوری شود.
- هزینه هایی در قبوض برق ماه جاری برخی واحدهای تولیدی افزایش غیرمنطقی داشته اند. نه تنها خسارت ناشی از قطعی برق لحاظ نشده، بلکه جریمه هایی نیز اعمال شده است که ضرورت ورود کمیسیون انرژی به این موضوع را دوچندان می کند.
- در گام نخست باید نسبت به تامین دلیل اقدام شود و در این راستا باید از ظرفیت کارشناسان رسمی دادگستری استفاده کرد تا رویکردی واحد و تخصصی برای ارزیابی خسارات اتخاذ شود.
- طی برگزاری جلسه با مقامات قضایی می توان سهم خراسان رضوی از بودجه ملی جهت جبران خسارات را پیگیری کرد. همچنین از طریق اقدامات رسانه ای و جریان سازی در فضای عمومی، از حقوق صنایع حمایت نمود.

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 2 از 5	صورتجلسه کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب و کارها عادی ☒ فوق العاده ☐ مشترب ☐ رئیس جلسه: آقای شکورزاده شماره جلسه: ۲ دبیر جلسه: آقای هاشمی تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۳/۲۲ محل جلسه: اتاق مشهد ساعت شروع: ۸ ساعت خاتمه: ۱۰	 انرژی و برق وزارت نیرو
-----------------------------------	---	---

✓ مهدی وطن پرست، رئیس گروه تولید استاندارد خراسان رضوی

- پیشنهاد می شود کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی جلساتی مشترک با شرکت های توزیع برق مشهد و استان برگزار کند و نسبت به دریافت تخفیف هایی در حوزه حقوق دولتی، بیمه و مالیات برای صنایع آسیب دیده از قطعی برق، از دستگاه های ذی ربط مطالبه گری کند.
- در استان هایی مانند تهران برخی صنایع غذایی و کشاورزی، از قطع برق معاف شده اند. این مساله را می توان از طریق کمیته انرژی استانداری پیگیری نمود تا این صنایع نیز در استان مستثنی شوند.
- عدم اجرای ماده ۲۵ قانون بهبود محیط کسب و کار به دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی بایستی منعکس شود. تاکنون سازمان بازرسی نیز دو نوبت در خصوص اجرای این ماده در استان مکاتبه داشته و اعلام شده که اگرچه این موضوع در استان مصوب شده و یک همت در بودجه برای آن در نظر گرفته شده، اما هنوز اجرایی نشده است.

✓ سعید محسنی، عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد

- مدیریت ناترازی انرژی باید بر پیگیری قضایی خسارات صنایع اولویت داشته باشد. لازم است از مطالعات سایر نهادها، از جمله مرکز پژوهش های مجلس، در شناسایی خسارات و قابلیت های حقوقی برای مطالبه ضرر و زیان ناشی از قطعی برق بهره گرفته شود.
- برای حل تضاد منافع میان تامین کنندگان انرژی و صنایع، بایستی تدابیر هماهنگ تری اندیشیده شود. نباید از قدرت رسانه ای برای مطالبه گری در دفاع از منافع بخش خصوصی غافل بود.
- با توجه به اهمیت تدوین دقیق دادخواست ها، بایستی طرفین دعوی، مرجع رسیدگی و اخذ نظر واحدهای تولیدی پیش از هرگونه اقدام حقوقی مشخص شود.
- پیشنهاد می شود کارگاه آموزشی برای مشاوران حقوقی واحدهای اقتصادی به منظور آشنایی با الزامات حقوقی این موضوع برگزار شود.

✓ مهران مرشد، نماینده اتاق در هیأت های حل اختلاف مالیاتی استان

- تجربه نشان داده که این گونه دعاوی در عمل نتیجه بخش نبوده است. در شرایط فعلی، تمرکز بر مدیریت مصرف انرژی نسبت به اقدام قضایی علیه سوءمدیریت دستگاه ها، اولویت دارد.
- زیان ناشی از توقف تولید در اثر قطعی برق بیش از هزینه های پرداخت دستمزد نیروی انسانی است. برخی عوامل ناترازی انرژی همچون مهاجرت اتباع یا فعالیت ماینرها مطرح می شود، در حالی که عامل اصلی، سوءمدیریت در مصرف است.
- پیشنهاد می شود از ظرفیت استانداری در مدیریت مصرف استفاده شود و دستورالعمل هایی همچون تعطیلی برخی اصناف در ساعات اوج مصرف و برخورد با روشنائی غیرضروری ساختمان ها تدوین و اجرایی شود.

✓ وجیهه آرمانی، کارشناس مسئول اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی

- با توجه به تبصره ۲ ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، باید نحوه جبران خسارات ناشی از قطع خدمات و همچنین وجه التزام در قراردادهای واحدهای صنعتی با شرکت های خدمات رسان از جمله برق، گاز و مخابرات پیش بینی و درج شود.

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 3 از 5	صورتجلسه کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب و کارها عادی ☒ فوق العاده ☐ مشترک ☐ رئیس جلسه: آقای شکورزاده شماره جلسه: ۲ دبیر جلسه: آقای هاشمی تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۳/۲۲ محل جلسه: اتاق مشهد ساعت شروع: ۸ ساعت خاتمه: ۱۰	
-----------------------------------	---	---

✓ مجتبی مصدقی، وکیل پایه یک دادگستری

- پرهیز از ورود زود هنگام به دعاوی حقوقی پیرامون خسارات ناشی از قطع گاز یا برق صنایع ضرورت دارد. در شرایط کنونی، به جای طرح دعوی اولویت باید بر پیگیری و مطالبه گری از طریق دیپلماسی باشد.
- قانون گذار امکان مطالبه خسارات ناشی از «عدم النفع» را پیش بینی نکرده و مراجع قضایی معمولاً در این خصوص رأی نمی دهند. با این حال، ضروری است آماده سازی سازوکار قضایی، اخذ نظر کارشناسان رسمی دادگستری و مستند سازی دقیق خسارات برای پیگیری مؤثر در دستور کار قرار گیرد.

✓ امیر نوازی، وکیل پایه یک دادگستری

- پیشنهاد می شود صنایع استان در زمان قطعی برق با سامانه ۱۲۱ تماس بگیرند تا مستندات لازم برای اثبات خسارات فراهم شود. تماس با این سامانه و ثبت زمان قطعی، از منظر حقوقی حائز اهمیت است و در فرآیند تامین دلیل از سوی کارشناسان رسمی قابل استفاده خواهد بود. همچنین، تهیه فیلم و کلیپ از خرابی تجهیزات و ماشین آلات بر اثر قطعی برق، اقدامی کلیدی برای اثبات خسارت در مراجع قضایی است.
- چنانچه واحد تولیدی تحت پوشش بیمه شرکت برق و نیز سایر شرکت های بیمه ای باشد، اولویت در جبران خسارت با شرکت تحت نظارت وزارت نیرو است. در بسیاری از موارد، شرکت برق دارای بیمه نامه ویژه نوسانات است که مسئولیت پرداخت را متوجه خود می سازد.

✓ مهدی عبدی، وکیل پایه یک دادگستری

- اصل جبران خسارت در قوانین مختلف از جمله قانون مسئولیت مدنی، قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان و آیین نامه های شرکت برق پیش بینی شده است. سامانه بیمه توانیر (bime.tavanir.org.ir) فرصتی برای ثبت و پیگیری بدون مراجعه به مراجع قضایی فراهم کرده است. طبق ضوابط این سامانه، مشترکین صرفاً ۱۵ روز پس از وقوع حادثه فرصت دارند برای ثبت خسارت اقدام کنند.
- مشاوران حقوقی شرکت ها می توانند از طریق سامانه ثنا، اقدام به ثبت تامین دلیل بدون تعیین خوانده کرده و کارشناس خود را معرفی نمایند. این اقدام، مستندات لازم را برای پیگیری قضایی تقویت می کند. البته این سامانه صرفاً خسارات وارد بر تجهیزات و دستگاه ها را پوشش می دهد و جبران عدم نفع یا کاهش تولید در حوزه اختیارات آن نیست.
- پیشنهاد می شود پیگیری جبران خسارات صنایع در قالب حقوق عمومی و با استفاده از ظرفیت معاونت اجتماعی و نظارت دادگستری دنبال شود.

✓ زهرا ذبیحی، رئیس مرکز داوری اتاق مشهد

- مطابق ماده ۴ آیین نامه اجرایی ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، در صورت قطع برق در شرایط عادی، واحدهای خدمات رسان موظفند بر اساس قراردادهای منعقد جبران خسارت نمایند. لذا در صورت قطع برق در شرایط عادی، می بایست به طرفیت شرکت های خدمات رسان به عنوان خواندگان طرح دعوی نمود.
- مطابق ماده ۵ آیین نامه اجرایی ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور بایستی همه ساله اعتبار لازم برای جبران خسارت شرکت های خدمات رسان ناشی از تصمیم دولت برای قطع جبران خدمات به واحدهای تولیدی را پیش بینی نماید. با توجه به اینکه قطع برق در حال حاضر ناشی از تصمیم دولت بوده و بایستی بودجه لازم به این امر اختصاص می یافته است و بودجه تخصیص یافته جوابگوی ضرر و زیان وارده به صنایع نمی باشد، در این مورد می توان دولت را به عنوان خوانده تلقی نمود.

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 4 از 5	صورتجلسه کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب و کارها عادی ☒ فوق العاده ☐ مشترک ☐ رئیس جلسه: آقای شکورزاده شماره جلسه: ۲ دبیر جلسه: آقای هاشمی تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۳/۲۲ محل جلسه: اتاق مشهد ساعت شروع: ۸ ساعت خاتمه: ۱۰	
-----------------------------------	---	---

- از باب احتیاط پیشنهاد می‌شود در صورت تنظیم دادخواست، هم شرکت‌های خدمات‌رسان و هم وزارت نیرو به عنوان خواندگان قرار گیرند.
- برای مرجع صالح به رسیدگی دعوی مطالبه جبران خسارت، اصل بر این است که دادگاه‌ها به عنوان مرجع مطالبه خسارت از افراد و سازمانها می‌باشند. البته در موضوع مورد بحث به استناد ماده ۱۰ قانون دیوان عدالت اداری، این دیوان صلاحیت رسیدگی به شکایات از تصمیمات و اقدامات واحدهای دولتی اعم از وزارتخانه‌ها و سازمانها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و شهرداری‌ها و سازمان تأمین اجتماعی و تشکیلات و نهادهای انقلابی وابسته به آنها را دارد.
- برابر تبصره ۱ ماده ۱۰ قانون دیوان عدالت اداری، رسیدگی به دعاوی مطالبه خسارت در صلاحیت دادگاه عمومی است. لیکن در مواردی که مطالبه خسارت ناشی از تخلف در اجرای وظایف قانونی یا ترک فعل از انجام وظایف مذکور از سوی واحدهای دولتی و مأموران واحدها و دستگاه‌های یاد شده باشد، موضوع در دیوان عدالت اداری مطرح و شعبه ضمن رسیدگی به احراز وقوع تخلف نسبت به اصل خسارت و تعیین خسارت وارده اقدام و حکم مقتضی صادر می‌نماید. لذا باید در این خصوص بررسی‌های لازم صورت گیرد و چنانچه ناترازی و قطع برق ناشی از عدم تأمین و اصلاح زیرساخت‌های لازم در ادوار گذشته بدانیم از باب ترک فعل مدیران، می‌توان موضوع را در دیوان مطرح نمود که در این صورت مطالبه و خسارات و تعیین میزان آن نیز در مرجع مذکور انجام می‌شود.
- تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون دیوان عدالت اداری نیز اعلام می‌دارد رسیدگی به شکایات و اعتراضات اشخاص حقیقی و حقوقی از وقوع تخلف و عدم رعایت قوانین و مقررات در مراحل انعقاد قرارداد توسط دستگاه‌های اجرایی در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری است. لذا چنانچه قراردادهای منعقد شده توسط شرکت‌های خدمات‌رسان دولتی یا خصوصی مطابق قانون نباشد و وجه التزام در آنها دیده نشود، می‌توان موضوع را از طریق دیوان عدالت اداری پیگیری نمود.

✓ علی سپهر، رئیس انجمن مراکز تحقیق و توسعه خانه صمت خراسان رضوی

- قرارداد بیمه‌ای شرکت برق با شرکت‌های بیمه‌گر پایان یافته است. در شرایط کنونی تمایلی از سوی بیمه‌ها برای پذیرش ریسک ناشی از قطعی برق مشاهده نمی‌شود.
- بند جدیدی در قبوض برق، تحت عنوان «بیمه همگانی حوادث طبیعی» اضافه شده است. این بند فاقد شفافیت لازم بوده و در کنار عوارض و مالیات، هزینه سنگینی به مشترک تحمیل می‌کند.
- شرکت برق اعلام نموده که مجاز است در صورت مصرف مازاد بر ۱۴ آمپر، ولتاژ برق مشترک را کاهش دهد. این تصمیم می‌تواند منجر به خسارات جدی به تجهیزات صنعتی و خانگی شود و ضرورت دارد پیگیری حقوقی و رسانه‌ای در این زمینه صورت گیرد.

✓ محمد خوشحال، مدیرعامل شرکت خدماتی شهرک صنعتی ماشین‌سازی مشهد

- عزم جدی برای توسعه نیروگاه‌ها وجود ندارد و در برنامه قطعی برق بین استان‌ها شاهد نابرابری هستیم.
- پیشنهاد می‌شود از قضات برای بازدید میدانی از واحدهای صنعتی دعوت شود تا درک دقیقی از خسارات و مشکلات موجود پیدا کنند.
- خواستار بررسی راهکارهای قانونی برای کاهش مطالبات دولت از صنایع در شرایط تعطیلی تحمیلی هستیم. همچنین نظارت مؤثرتری بر مصرف برق اصناف بایستی انجام پذیرد.

✓ محمدرضا هاشمی، دبیر کمیسیون حقوقی و قضایی حمایت از کسب و کارها اتاق مشهد

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 5 از 5	صور تجلسه کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب و کارها ☐ عادی ☐ فوق العاده ☐ مشترک	 انجمن دادرسی مدنی و حقوقی تهران - شهریور
	رئیس جلسه: آقای شکورزاده دبیر جلسه: آقای هاشمی محل جلسه: اتاق مشهد شماره جلسه: ۲ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۳/۲۲ ساعت شروع: ۸ ساعت خاتمه: ۱۰	

- در خصوص جبران خسارات وارده به واحدهای صنعتی ناشی از قطع برق، اتاق در جایگاه طرح دعوی مستقیم نیست، اما می تواند از طریق مشاوران حقوقی زمینه ساز پیگیری مشترک باشد.
- برنامه ریزی برای بازدید قضات و وکلا از واحدهای صنعتی موجب جلب حمایت ایشان در مواجهه با ضرر و زیان ناشی از قطع برق خواهد شد.

❖ مصوبات جلسه:

ردیف	دستور کار	شرح مصوبه	اقدامات مرتبط	مهلت اقدام
۱	بررسی راهکارهای	مقرر شد با همکاری اعضاء کمیسیون، متن اظهارنامه ای حقوقی برای استفاده مشترک واحدهای صنعتی تهیه شود.	تهیه پیش نویس اظهارنامه	سه هفته
۲	پیگیری حقوق تضییع شده واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی ناشی از قطع برق	مقرر شد طی هماهنگی با شهرک صنعتی ماشین سازی مشهد، از برخی واحدهای زیان دیده ناشی از قطع برق با حضور اعضا و برخی مسئولین دستگاه قضا، بازدید بعمل آید.	هماهنگی با شهرک صنعتی ماشین سازی مشهد	دو هفته
۳		مقرر شد راهکارهای پیشنهادی کمیسیون پیرامون خسارات وارده به واحدهای تولیدی ناشی از قطع برق، طی مکاتباتی به دبیرکل اتاق ارائه شود.	مکاتبه	یک هفته

❖ لیست حاضرین:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	سازمان مربوطه
۱	محمد مهدی شکورزاده	رئیس	کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب و کارها
۲	رضا حضرتی	نایب رئیس	کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب و کارها
۳	محمد رضا هاشمی	دبیر	کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب و کارها
۴	محمد خوشحال	عضو	مدیرعامل شهرک صنعتی ماشین سازی
۵	زهرا ذبیحی	عضو	رئیس دفتر داوری مشهد
۶	وجیهه آرمانی	عضو	کارشناس مسئول اداره کل امور اقتصادی و دارایی
۷	علی سپهر	عضو	رئیس انجمن تحقیق و توسعه خانه صمت
۸	سعید محسنی	عضو	عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی
۹	مهران مرشد	عضو	نماینده اتاق در هیأت های حل اختلاف مالیاتی استان
۱۰	مجتبی مصدقی	عضو	وکیل پایه یک دادگستری
۱۱	امیر نوازی	عضو	وکیل پایه یک دادگستری
۱۲	مهدی عبدی	عضو	وکیل پایه یک دادگستری
۱۳	حسن آدینه نیا	مهمان	نماینده اتاق در هیأت حل اختلاف مالیاتی
۱۴	مهدی وطن پرست	عضو	رئیس گروه تولید استاندارد